

F-12

Telet.

ÚVAHA

O VLÁDNÍ OSNOVĚ AKCIOVÉHO ZÁKONA,

PŘEDLOŽENÉ R. 1883 SNĚMOVNĚ POSLANECKÉ.

Číslo 23057 II

PŘEDNAŠKA,

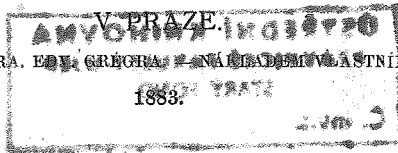
KTEROUŽ MĚL

PŘI INSTALLACI SVÉ ZA REKTORA C. K. ČESKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL KARLO-FERDINANDEJSKÝCH

DNE 31. ŘÍJNA 1883

JUDr. ANTONÍN RANDA,

C. K. DVORNÍ RADA A ŘÁDNÝ PROFESSOR PRÁV.

TISKEM DR. ED. GRÉGERA V ANIČKOVĚ UL. 1883.

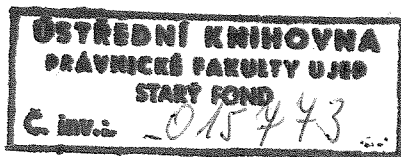
Budiž mi dovoleno, abych — po způsobu při mnohých vysokých školách obvyklém — při této slavné příležitosti připojil úryvek z oboru vědy, kterouž že na tomto vysokém učení zastupuji, za čest si pokládám. Zvolil jsem sobě za předmět kritickou úvahu o návrhu zákona veledůležitého, jenž v nejbližší době bude předmětem porad zákonodárných sborů. Jest to vládní předloha na opravu akciového práva, která již r. 1874 sněmovně poslanců byla podána, však ústavně vyřízena nebyla a na jaře t. r. vládou v nové úpravě opět předložena byla.

Nám všem ještě na mysli tane strašná a skorem zničující obchodní a průmyslová krise, která po bursovním poprasku květnovém 1873*) — tedy právě před desíti lety — říši rakouskou stihla.

My všichni byli jsme takřka očitými svědky té bezedné hospodářské kalamity, jakéž pokolení nynější neuzřelo. Však nikoli ohromné ztráty bursovní, nikoliv neslýchaná devalvace cenných papírů, která na dvě miliardy a výše ceněna byla, nikoliv sřícení četných bank, náhlé a hromadné ochuzení tisícerych existencí ve všech kruzích společností bylo zlem nejhorším — horším ještě zlem byly žalostné spousty v povšechném hospodářském životě národním, které následkem oné katastrofy nastaly.

Nákaza hluboko sahající pronikla skorem veškeré obchodní a průmyslové kruhy, všecken takřka svět byl se účastnil ve spekulaci bursovní; zimniční snaha po rychlém zbohatnutí překonala a otrávilá zdravou mysl přečetných vrstev obecnstva doposud počestnou prací se živících. A když umělá budova fiktivních bursovních cen — jak rozumnější předvídali — jedním dnem se

*) Dne 9. května, v t. zv. černý pátek, počal obrat.

sbořila, tu objevily se následky oné hniloby v nesčetných úpadech obchodníků, průmyslníků, živnostníků a soukromníků; jevily se v obecné nedůvěře, ano v úplném zničení úvěru, v nechuti k solidní práci, v kleslé podnikavosti, v úmorné hospodářské apathii a ano zhusta i v demoralisaci. Bohudík, že dnes trapná ta krize z větší části jest překonána; nám ale budiž ona zlopověstná katastrofa výstrahou, abychom se vystříhali chyb a poklesků, jež zavdaly k ní příčiny.

Z mnohých stran kalamita ona za vinu kladena byla nedostatečnosti zákonodárství, které prý nedopouštělo, zamezení zakládání četných podvodných akciových společností, oklamání akcionářů smělou cháskou zakladatelskou, šejdířské skrácení věřitelů akcionářských, nesvědomité odírání důvěřivého obecnstva umělou ažiotaží papírů buď bezcenných buď předražených.

Však příčiny zhoubné krize leží mnohem hlouběji. Uvážití dlužno celou řadu okolností souběžných, které od let šedesátých přispěly k onomu neobyčejnému rozvoji produktivní a neproduktivní hospodářské činnosti a ku přemrštěné špekulaci, jejíž poslední výběžky jsem právě naznačil.

Jmenovatí dlužno zejména neobyčejné rozšíření železných drah,*) některé důležité technické vynálezy, rychlejší rozmnožení kapitálu a klesání úroku, vybízející k rozsáhlejším podnikům a k zakládání velkých továren; pak značné rozšíření dolů uhelných, pokroky zemědělství, čilejší činnost průmyslovou a obchodní následkem uvedení svobody živností a obchodu (1859), rozvoj bursovní špekulace zejména zakládáním banků na způsob franc. Credit Mobilier, uvolnění u zřizování akciových spolků, konečně od roku 1866 po opětých válkách pokojné poměry zevnější. Uvážíme-li dále z jedné strany známou sanguinickou hospodářskou povahu částí národů rakouských, lehkověrnost našeho obecnstva, kteréž vidouc přes noc zbohatnouti několik bursovníků, domnívalo se, že rovněž rychle zbohatne přemrštěným zakupováním akcií a účastenstvím u zakládání akciových podniků; uvážíme-li pak chytré využitkování té nálady obecnstva se strany přechetných lehkovážných a z části nesvědomitých zakladatelů, bursovníků a jinakých špekulantů; uvážíme-li konečně, že státní správa, klamajíc se zdánlivým nevidaným hospodářským rozkvětem,

*) Od roku 1868—1871 staveno ročně 200 mil železných drah, — prvé od r. 1836—1868 ročně sotva 30 mil.

ruch tento maně podporovala udílením nesčetných koncesí k podnikům akciovým, volnější praxí u výkonu státního dohledu k spolkům akciovým, trpěním obchodu se státními koncesemi, jakož i přílišnou shovívavostí oproti bursě: pochopíme, kterak národní hospodářství cestou tak excessivní ku koncům tak zhoubným dospěti musilo.*)

Jen zběžně budiž uvedeno, že jsme v Rakousku r. 1867 měli 149, r. 1868 177 akciových podniků s kapitálem 721 resp. 760 millionů zaplacené jistiny, že ale v krátké době čtyřleté 1869—1873 uděleno bylo 947 koncesí akciových (tedy as pětkrát tolik, kolik spolků akcijních vůbec dosud bylo), a sice poměrně nejvíce koncesí ku podnikům více méně neproduktivním. (Povoleno bylo totiž 262 bank [v to počítaje i t. zv. stavební banky a pověstné makléřské či dohodčí banky], 636 industriálních společností, 28 železnic a 21 hornických podniků, vesměs s nominálním kapitálem asi 2 miliard, z kterého později ani polovice splacena nebyla.) Nelze diviti se tomu, že z těchto 947 koncesovaných akciových podniků celá třetina (totiž 314) vůbec ani ve skutek uvedena nebyla, a že ze zbývajících 633 povolených akciových podniků do roku 1877 více než polovice: totiž 354 se splaceným základním kapitálem 543 millionů v likvidaci a konkursu se octly, při čemž velmi často bývali zakladatelé drahocenné hrobařské služby konali a na úkor ubohých akcionářů na novo se obohatili.

Hořekujíc tázalo se obecnstvo po květnové kalamitě bursovní: Kam dostalo se to bohatství, kterému jsme se ještě včera těšili, kam ty dvě, tři miliardy, kterými se ještě před měsícem bursy naše honosily? Naivní to otázka! To bohatství tu nikdy nebylo, ty miliardy cenných papírů byly jen imaginerní, byly z větší části v skutku jen na papíře. Táže se snad mnohý, kterak to? Jednoduchý příklad to nejlépe vysvětlí.

Továrník některý, maje továrnu v ceně 300.000 zl., jejíž výnosnost již klesati počala, zřídil prostřednictvím zakladatelského družstva neb makléřské banky akciovou společnost, jejíž zakladatelé továrnu, v uplacených často novinách náležitě vychválenou, pro akciový podnik za jeden million získali. Bursa honosila se ovšem přibytkem jednoho millionu v akciích! Ale zvýšila se snad pře-

*) Roku 1867 navštěvovalo bursu Vídeňskou 1100 osob, r. 1872 ale 3400 osob. Roku 1872 denně učiněno bylo průměrem 100.000 závěrek.

draženým prodejem pravá cena továrny? Nikoli! A nastala snad skutečná, reální ztráta ve jmění národním, potratilo se v národním hospodářství nějaké bohatství, když po květnové katastrofě akcie na pravou svou cenu, totiž na třetinu nominální ceny a níže a níže klesly? Nikoli!

Ovšem tisíce a tisíce jednotlivců ztratili poslední svůj groš! Na příklad hromadného ochuzení následkem náhlého obratu v kursech bursovních papírů uvádím, že akcie vídeňské Maklerbanky dostoupivše v dubnu kursu 258, klesly v květnu na 52, akcie pražské Unionbanky z kursu 252 na 40, akcie rakouské bursovní banky z 230 na 12, vídeňské Wechslerbanky z 285 na 12 atd.

Obecenstvo z částí lehkověrné, z částí ziskuchtivé, bylo kupovalo takové akcie v čas, kdy umělou agiotáží již k vysoké ceně byly vyhnány. Mnozí ovšem znali neb tušili pravý stav věci, však upisovali a kupovali přes to, doufajíce, že akcie neb promessy se ziskem ještě v čas prodají. Neboť v prvním roce právě takové podniky platily skvělé dividendy. Ale sklamali se skorem všichni! Akcie nehuly se z rukou obecenstva, které zůstalo: černým Petrem!*)

A nyní tážeme se, může-li se takové a podobné podloudnictví státní správy pro budoucnost zameziti? Odpovídám: Do jisté míry ano! Ale nikdo neoddávej se iluzi, že zákony, byť by byly sebe a výstředněji opravou akciového zákonodárství a ostražitostí dovednější a přísnější, zameziti lze hospodářské výstřednosti, zneužívání důvěry obecenstva, zakládání nesolidních akciových podniků a využitkování lehkověrných kruhů občanstva smělou, libovolně způsobenou fluktuací kursů (agiotáží).

Dějepis novější poučuje nás, že podobné vředy hospodářské, na které již šlechtný Mirabeau naříkal, vznikají za všech dob a za jakého koliv zákonodárství, a že šíří se na způsob moru, jakoby morová duševní choroba; jest nám tu činiti s maní. Připomínám jen anglickou krizi z r. 1696, šejdířství anglické jihomořské společnosti, system Lawův ve Francii r. 1720, rozkotání hospodářství s assignatý ve Francii, dále anglické krise z r. 1815, 1825, 1837—1839, 1847, 1857, pak francouzské krise z r. 1838, 1857 a poněkud 1873 a 1882, americké z r. 1814, 1837—1839, 1857.

*) Rozumí se při tom, že ne všechny akciové podniky podobným způsobem založeny byly; však po katastrofě květnové klesly i mnohé solidní podniky konnexitou tížících poměrů hospodářských.

Skorem občas a s jistou pravidelností objevují se tedy krise právě v zemích co do obchodu a průmyslu nejpokročilejších.

Třeba ale zákonodárství bursovní a akciové nemohlo zcela zabrániti hospodářské nezřízenosti rázu shora uvedeného, přece může nedobytné hráze vystavěti proti nepoctivému zneužívání důvěry obecenstva a zabezpečiti přísné potrestání těch, kdož podvodnými rejdy u zakládání neb ve správě akciových podniků olupují důvěřivé, poctivé občanstvo. K tomu nesou se snahy veškerých moderních akciových zákonů. A tu nám nastává otázka, správi-li nový rakouský návrh akciového zákona naděje v tom směru v něj kladené?

Jakkoliv uznávám velmi podstatné a záslužné opravy nové osnovy, mohl bych přisvědčující odpověď dáti jen tehdá, kdyby alespoň nebezpečné ustanovení čl. 222. bylo nahrazeno jiným vhodnějším a přísnějším.

Budiž mi dovoleno o novotách návrhu stručně promluvit.

K velkým přednostem nové osnovy počítám, že desavádní bezdůvodné a klamně rozeznávání obchodních a neobchodních akciových společností naprosto jest zrušeno. Akciové podniky všeho druhu budou příště vším právem posuzovány dle téhož jednotného práva.

Chvály zasluhuje nová osnova též proto, že zrušuje vůbec náležitost koncesse ku zakládání akciových podniků. Koncesionálním systemem podstupuje státní správa — aspoň dle domněni, třeba nedůvodného, obecenstva — jistou morální zodpovědnost za správné zřízení a soliditu akciového podniku — zodpovědnost, které stát za našich dob při nesčíslném počtu akciových podniků zadost učiniti nemůže. Lze doufati, že obecenstvo budoucně oproti podnikatelům akciovým bude snad ostražitějším, vědouc, že zřízení a správa akciových podniků nepodlehá více vlivu a kontrole vládních orgánů, že samo musí se chrániti, že na vlastní svou sílu a vědomost musí spolehati. — Ovšem bude i budoucně výjimkou potřeby státního schválení: totiž při akciových podnikcích železničních, pak k provozování hornictví, paroplavby, k akciovým půjčovnám a pojišťovacím společnostem, pak k vydávání dlužních úpisů majiteli svědčících, pokladních poukázek, čeků a vkladních knížek. (§§. 2., 3.) Jakkoliv se proti mnohým z těchto výmínek nejnověji důrazně vyslovuje na slovo vzatý právník francouzský Lyon-Caën „v Bulletin de la Societé de legislation comparée“, nemohu — hledě ku zvláštním poměrům rakouským —

výtce jeho se přidružití, leč pokud se týče vkladních knížek a čeků, v příčině kterých koncesse vládní i mně zdá se býti zbytečnou. Mohou-li totiž záložny vydávati vkladní knížky bez povolení státního, proč ne banky? Obecenstvo dobře dovede rozznávat bezpečnost, jakou poskytuje banka a jakou spořitelna. Co se týče čeků, tu dokonce není příčiny k obmezení, neboť ústavu toho užívají toliko obchodníci a průmyslníci práv svých bdějí.

Vší chvály hodna jsou dále přísná ustanovení čl. 209. odstavce 13. Ukázal jsem příkladem, jak dovedli nesvědomití zakladatelé kořistiti z mezery posavadního zákona a z nevědomosti akcionářů, uzavírajíce pod rukou výhodné sobě smlouvy se společností, o kterých akcionáři ani tušení neměli. Tomu se budoucně zabrání. Smlouva společenská musí totiž obsahovati každou k rukou některého zakladatele neb osoby jiné vymíněnou zvláštní výhodu, dále jestliže vklady nezáležejí v hotových penězích, neb když jistý nepeněžní majetek od vznikající společnosti se přijímá, na př. když se společnosti postupují továrny, doly atd., musí udati se cena těch vkladů a úhrada za ně daná. Nedostí na tom, zakladatelé mají na každém subskripčním archu vytknouti a podepsati prospekt společnosti, obsahující (mimo předmět, obnos kapitálu a akcií) tytéž právě uvedené okolnosti, jakož i nejzašší termin zápisu spolku do rejstříku. Ano výhody a zvláštnosti v odstavci 13. naznačené musí se ve způsobě prospektu 14 dní před počtím subskripce v novinách společenských veřejně ohlásiti (209. a) a též po vykonaném zápisu společnosti ve výtahu uveřejniti.

Kontrolu, že vše náležitě se dělo, vykonává obchodní soud, jemuž se příslušné doklady při zápisu společenstva předložiti musí (210. a). Dovedou-li zakladatelé i pak ještě oklamati akcionáře, nebude to zajisté vinou zákonodárství!

Zamezení šmejdu na úkor akcionářů má za účel též analogické ustanovení čl. 215., dle kterého potřebí jest předcházejícího vycenění a pak jednohlasného schválení akcionářů, repraesentujících aspoň 1/2 kapitálu, ač má-li se po zápisu společnosti přijati nepeněžítý vklad akcionářův, aneb má-li se jim ustanoviti jiná výhoda zvláštní.

Ustanovení článku 210. a), že společnost při zápisu prokázati musí též splacení jisté části akciového kapitálu (průměrem 50% upsaného obnosu) pokládám za příliš rigorosní.

Velmi přiměřená jest norma článku 213. a), totiž, že spo-

lečnost nesmí vůbec ani kupovati ani do zástavy přijímati své vlastní akcie.*)

Chváliti dlužno pak obmezení článku 215. b) strany vydávání akcií sub pari (s dodatkem, že má se doplniti kapitál během 5 let), dále předpis článku 215. c) o prioritních akciích; imperativní nařízení článku 217. strany zachování a určení rezervního fondu, jenž dosáhnouti má pětiny akciového kapitálu; článek 224. strany práva hlasovacího malých akcionářů na základě akcií společně složených; předpis článku 224. lit. c) strany způsobnosti valné hromady k uzavírání, předpis článku 224. f) stranu práva každého akcionáře, žalovati o neplatnost nezákonných usnesení valnou hromadou učiněných; předpis čl. 224. g), poskytující desetině akcionářů právo, žádati za soudní ustanovení jich důvěrníka k prozkoumání knih společenských; mimo to pak obligatorní ustanovení rady dohledací, čl. 209. b), dále předpis čl. 238. a) strany zjištění akcionářů k hlasování při valné hromadě oprávněných,**) a zjištění usnesení valné hromady, norma čl. 239. strany doručení výroční zprávy a bilance nejméně 8 dní před valnou hromadou, a hlavně ustanovení přísných trestů a civilní zodpovědnosti členů správní rady a rady dohledací, kteří povinností svých obmeškali neb do konce předpisů zákona porušili (čl. 225., 225. a., 241.), — neb i to bylo podstatnou vadou posav. zákonodárství a příčinou nezřízené ziskuchtivosti, že zakladatelé a členové představenstva takřka beztrestně páchatí mohli nejhrubších nesprávností ve správě podniků akciových.

Pochybné ceny — zdá se mi — jest norma čl. 226. a), poskytující i jednotlivým akcionářům právo k vystoupení ze společnosti za trvání jejího.

Naprosto pochyben jest dodatek (odst. 2.) čl. 230. osnovy, ustanovující, že se plná moc představenstva akciové společnosti vztahuje na všechna jednání, ku kterým dle všeob. obč. zákonníka potřebí jest specialní plné moci, znějící na druh jednání. Dle toho nemohlo by představenstvo činiti obchody, ku kterým dle §. 1008. ob. z. obč. potřebí plné moci určitěmu jednání svědčící, na př. nemohlo by uzavříti smlouvu společenskou, zvoliti rozsudního atd. Toť obmezení přílišné! Však obmezení to nesrovnává se také s normou odstavce 2. čl. 231. obch. z., dle kterého plná moc

*) Vyjímaje případ statutární amortisace a exekuční koupě, neb když spolek má směnárny — do 1% akciového kapitálu.

***) 3 dni před valnou hromadou.

představenstva oproti třetím osobám jest neobmezena a neobmezenitelná. Že představenstvo zříditi může prokuristu, to čl. 230. odst. 2. nynější osnovy vládní výslovně uznává.

Toliko v jednom směru nikterak srovnávají se nemohou s novou osnovou zák.: totiž pokud jde o čl. 222., vyměřující závaznost akcionářů z upsaných akcií. Jest známo, že solvence a zdar akciových podniků předkem na tom záleží, že zabezpečen jest akciový kapitál, buďsi již, že tento jest úplně splacen, buďsi, že za plné splacení upsaných akcií ručí známí subskribenti, pokud se týče pozdější akcionáři. V příčině té ustanovuje posavadní zákon (článek 222.), že a) akcie majiteli svědčící nesmí se vydávati, pokud nejsou úplně splaceny; pak b) že v stanovách spol. lze ustanoviti, že subskribenti po splacení 25% upsané části usnesením valné hromady sprostěni býti mohou povinností k zaplacení zbývajících 75% a že pak vydávati se mohou — ne sice akcie — ale interimní listy neb promessy majiteli svědčící. Toto osudné ustanovení zákona obch. umožnilo zakládání nesčíslných podniků akciových, již v prvopočátku neudrživých neb podvodných. Skoro všechny akc. spolky užily totiž za shovívavosti dohlídky státní výhrady té akcionářům a zakladatelům velmi příznivé, vykládající při tom čl. 222. odst. 3. v ten — subskribentům ještě výhodnější — smysl, že akcionáři, splativše 25% upsaných obnosů ipso jure, prosti jsou povinnosti ku splacení zbývajících 75%.

Patrně, že takto 75%, tedy tři čtvrtiny základního akciového kapitálu všeho uhrazení postrádají, že tudíž tři čtvrtiny akciové jistiny obchodním rejstříkem vykázané jeví se býti pouhou fikcí, veličinou imaginární! Dobrá zdání obchodních komor a osvědčených právníků v tom se srovnávají, že právě toto nedůvodné osvobození akcionářů od povinnosti ku splacení akciové jistiny položilo zárodek netoliko k úskokům zakladatelským, nýbrž i ku šíření nesolidní a nebezpečné ažiotaže samých akcionářů. Právě tento danajský dar legislace vedl valnou část širšího obecnstva k nezdravé a demoralisující špekulaci — ku hře s akciemi (promessami) nevyplacenými. I motivy první vládní předlohy z r. 1874 uznávají nebezpečnost onoho ustanovení, pokládají ale za to, že zlo zamezí se následujícím novým předpisem, jež i vládní osnova z r. 1883 beze změny přijala. Pravidelně totiž zavazání býti mají upisovatelé ku zaplacení celé upsané sumy, tudíž celé akciové jistiny. Však v stanovách může se ustanoviti, že akcionáři

po uplynutí dvou let — od zápisu společnosti do obch. rejstříku počítajíc — a po splátce polovice jmenovité sumy upsaných akcií usnesením valné hromady sprostěni býti mohou závazku ku doplacení druhé polovice. Tato liberace jest ve smyslu nového návrhu netoliko — jak posud — liberací subskribentů — nýbrž jest přímo pravou redukcí akciového kapitálu na polovici původní statutární jistiny, — k tomu redukcí bez zachování opatrnosti, které jinak předpisují čl. 245. a 248. ob. z. obč. v příčině redukce akciového fondu vůbec.

A tot ono nebezpečné ustanovení nového návrhu, které — kdyby se nezměnilo — ničilo by z pola blahodárný vliv budoucího zákona akciového. Vládní motivy z r. 1874 odůvodňují sice onu novotu tvrzením, že závazek subskribentů nemůže věčně trvati a že má se vyměřiti lhůta ne příliš krátká, kterou mine obligo jejich. Za dostatečnou lhůtu pokládala původní vládní předloha z r. 1874 dobu tří let, počítaje od zápisu společnosti do obch. rejstříku; sněmovna poslanců zkrátila (1874) tuto lhůtu na dvě leta. V té lhůtě dovedou prý akcionáři posouditi praktické úspěchy podniku a po případě i potřebu dalších splátek. I věřitelům prý nenastává nebezpečí, jelikož eventualní liberace v stanovách musí býti naznačena. Však nehledě k tomu, že dotčená okolnost není obsažena ve výtahu smlouvy spol., který jediné novinami se uveřejňuje: jest kratičká lhůta dvou let v obojím směru naprosto nedostatečná. Neboť v té době seznají akcionáři a věřitelé toliko jedinou bilanci totiž bilanci prvního živnost. roku, doby to založení a průpravy společ. podniku, která není normalní a nedovoluje bezpečný úsudek o výnosnosti a důvěryhodnosti podniku.

Uvažme jen podniky železniční, hornické, průmyslové atd. Vždyt zkušenost nás poučila, jak skvěle dopadaly z pravidla první bilance právě takových podniků, které krátce na to — ohlásily konkurs. I zpráva komise sněmovny poslanecké z r. 1874 nepopírá, že někdy ani tříletá doba nestačí k důvodnému posudku o prosperitě akciových podniků! Však místo aby se lhůta ta byla prodloužila, snížila se naopak na dvě leta s motivem: „jelikož by jinak mobilisace akcií příliš byla poodložena a zakládání spolků akciových značně (?) bylo stíženo“ — jako by to bylo neštěstím! Každým způsobem ohledy tyto naprosto jsou nepodstatné tu, kde předkem záleží na bezpečnosti věřitelů společenských. Ano

jediné tento moment může býti rozhodným při redukci akciového kapitálu, — a o redukci se tu v skutku jedná.

Seznají-li akcionáři v kterémkoli čase, že jistina akciová jest příliš velkou, nechť usnesou se na redukci — zachovajíce však opatrností, které zákon (v čl. 245. a 248.) v zájmu věřitelů společ. při tom vším právem za potřebné uznal. Však redukce akciového fondu sans façon, bez těchto kautel, — prostým usnesením akcionářů — tedy indirektních dlužníků ohrožených společenských věřitelů — jest — mírně řečeno — anomalií, která jest nebezpečím již proto, že jest se obávati, že se akcionáři na liberaci, tedy na svém osvobození od povinnosti platební právé tehdá usnesou, když seznají, že akciový podnik se nezdařil a že by jim nastala povinnost, dopláceti k uhrazení dluhu. Novella poskytuje tu akcionářům vítanou příležitost, vybaviti se ze závazku svého ku splacení druhé polovice akciového kapitálu a pustiti nezdařený klesající podnik — překvapeným věřitelům k uvalení konkursu neb ku zkázonosné likvidaci.

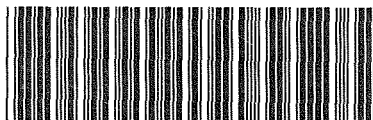
Nedovolávejž se nikdo toho, že francouzský zákon ze dne 24. července 1867 podobné má ustanovení; neboť dvouletou lhůtu zákon francouzský nepočítá — jak naše osnova — od zápisu společnosti do obch. rejstříku, nýbrž ode dne, kdy usnesení o liberaci se stalo, — a toť jest ovšem ohromný rozdíl!

Ve Francii trvá tedy závazek akcionářů ještě dvě leta po usnesení o liberaci, a v této lhůtě mohou se věřitelé rovněž jako při redukci kapitálu postarati o vyrovnání svých pohledávek. — Dle našeho návrhu však byli by akcionáři ihned po usnesení (resp. po zápisu jeho), prosti všeho závazku a byla by tudíž věřitelům náhle odejmuta možnost, uchrániti se škody.

Končím rozpravu svou, projevuje přání, aby přispěla ku zamezení anomální normy, která v nižádném moderním akciovém zákonodárství sobě rovné nemá!

ÚK PrF MU

3129S15773